

Κέντρο Μέριμνας
Οικογένειας και Παιδιού

Εθνικό Κέντρο
Κοινωνικών Ερευνών

Σύνδεσμος για τα
Δικαιώματα της
Γυναίκας

Πανεπιστήμιο της Ισλανδίας
Ινστιτούτο Κοινωνικών
Επιστημών

Ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής στην Ε.Ε.

Ένας κοινός στόχος, διαφορετικές πολιτικές

Ευρυδίκη Τσέλιου
Πολιτική Επιστήμων

Το Έργο «Ισορροπία μεταξύ εργασίας και ζωής στο πλαίσιο των αλλαγών στην οικογένεια και στην αγορά εργασίας στην Ελλάδα - WORLBAL (EOX GR07/3939)», συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Ακαδημαϊκή έρευνα στους τομείς προτεραιότητας: «Διαφορετικότητα, ανισότητες και κοινωνική ενσωμάτωση», του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του EOX 2009-2014.

Ένας κοινός στόχος

«Εξισορρόπηση μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής»

- Δεν αποτελεί πια δικαίωμα προς κατάκτηση αλλά κεκτημένο
- Μετάβαση από το breadwinner model στο dual-earner model
- Πλέγμα κοινωνικά κατασκευασμένων ρόλων και πολιτικών τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Ένας κοινός στόχος

**“SO THERE’S NO SUCH THING AS WORK-LIFE
BALANCE. THERE’S WORK, AND THERE’S LIFE,
AND THERE’S NO BALANCE.”**

SHERYL SANDBERG

Ένας κοινός στόχος

Εξισορρόπηση σημαίνει...

- Ίση κατανομή χρόνου
- Ίση/Ισότιμη συμμετοχή των δύο φύλων στις οικογενειακές και επαγγελματικές υποχρεώσεις
- Ίσου βαθμού αίσθημα ικανοποίησης από την εκπλήρωση επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων

Σημαίνει επίσης...

- Πολιτικές που ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας

Ένας κοινός στόχος

- Για τους άνδρες συνεπάγεται την προσπάθεια επίτευξης κυρίως των οικογενειακών τους υποχρεώσεων
- Για τις γυναίκες την προσπάθεια να ενταχθούν πλήρως στην αγορά εργασίας και όχι σε μορφές ημι-απασχόλησης όπως γίνεται αρκετά συχνά
- Η **οικονομική κρίση** θέτει τις πολιτικές εξισορρόπησης ζωής και εργασίας σε Ελλάδα και Ευρώπη σε νέα βάση και τονίζει την ανάγκη αναδιαμόρφωσής τους λόγω οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων

Ένας κοινός στόχος

Ευρωπαϊκή Ένωση

- Μείγμα πολιτικής, νομοθετικών και πολιτικών πρωτοβουλιών/παρεμβάσεων
- Ισότητα των φύλων, μη-διάκριση, σεβασμός της προσωπικής και οικογενειακής ζωής και της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής

Νομοθετικές πρωτοβουλίες

- Οδηγία για άδεια μητρότητας (92/85/ΕΟΚ)
- Οδηγία για γονική άδεια (Οδηγία 2010/18/ΕΕ)

Πολιτικές πρωτοβουλίες

- Σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (1992) για την φροντίδα των παιδιών
- Στόχοι Βαρκελώνης (2002) για την φροντίδα των παιδιών
- Σύμφωνο για την Ισότητα των Φύλων (2011-2020)
- Οδικός Χάρτης (2016-2020)

Διαφορετικές πολιτικές

- Διάφορα μοντέλα πολιτικής σε επίπεδο κρατών
 - Αξιακά πρότυπα και κυρίαρχες κοινωνικές νόρμες (σημασία και ρόλος οικογένειας, θρησκείας, έμφυλα στερεότυπα κλπ.)
 - Περιπτώσεις γονικών αδειών, παροχών υπηρεσιών φροντίδας και φύλαξης παιδιών και ηλικιωμένων καθώς και παροχών/επιδομάτων.
- **Γονικές άδειες**
 - Διάρκεια
 - Μικρής διάρκειας (6 έως 30 ημέρες)
 - Μεσαίας ή μεγαλύτερης διάρκειας έως 1 έτος
 - Αμειβόμενη ή μη

Διαφορετικές πολιτικές

- Ευελιξία (δηλ. εάν μπορεί ο γονέας να την λάβει άπαξ ή σε περισσότερα χρονικά διαστήματα)
- Τρόπος κατανομής άδειας/ποσόστωση

Παροχές υπηρεσιών φροντίδας και φύλαξης παιδιών

- Κόστος (υψηλό η χαμηλό)
- Τρόπος χρηματοδότησής τους (δημόσιος/ιδιωτικός τομέας)
- Το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών

Φορολογική/εισοδηματική πολιτική/χορήγηση επιδομάτων πρόνοιας

Πρωτοβουλίες ιδιωτικού τομέα

- Υποδομές φροντίδας και φύλαξης παιδιών για τους εργαζομένους ιδιωτικών εταιρειών
- Πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση για το θέμα της εξισορρόπησης μέσω δημιουργίας κέντρων πληροφόρησης και εκστρατειών με τη συμμετοχή συνδικάτων και κοινωνικών φορέων
- Ενθάρρυνση των ανδρών για λήψη γονικής άδειας
- Θέσπιση βραβείου και άλλων μορφών διακρίσεων για τις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν πολιτικές που ενισχύουν την εξισορρόπηση ζωής και εργασίας

Που βρίσκεται η Ελλάδα;

- Ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο των ευρωπαϊκών Οδηγιών για άδεια μητρότητας και γονική άδεια
- Μηνιαίο επίδομα (200 ευρώ) για 4 μήνες
- Κατοχύρωση ευέλικτων μορφών απασχόλησης στην Εθνική Συλλογική Σύμβαση
- Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης, Ολοήμερα Σχολεία και Νηπιαγωγεία.
- Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων
- Περιορισμένη χρήση γονικών αδειών από μητέρες λόγω οικονομικής κρίσης και περιορισμένου εισοδήματος.
- Παράλληλα, σημαντικός αριθμός μητέρων προτιμά να κάνει χρήση των γονικών αδειών λόγω αδυναμίας κάλυψης εξόδων φύλαξης των παιδιών ή των ηλικιωμένων.

Προτάσεις πολιτικής

- Συνεργασία όλων των αρμόδιων φορέων (Δήμων, ΜΚΟ, επιχειρήσεων) για πιο αποτελεσματική και στοχευμένη αξιοποίηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων
- Ενσωμάτωση πολιτικών φιλικών προς τη συμφιλίωση ζωής και εργασίας στους κανονισμούς λειτουργίας των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων
- Ενθάρρυνση των ανδρών-πατέρων να λαμβάνουν άδεια ανατροφής μέσω εισαγωγής ποσόστωσης

Προτάσεις πολιτικής

- Προσπάθεια εξισορρόπησης και αναπροσαρμογής του συνολικού χρονικού διαστήματος γονικής άδειας /άδειας μητρότητας με τη συνολική αξία των προβλεπόμενων επιδομάτων.
- Οριζόντιο μοντέλο άσκησης πολιτικής για τον καλύτερο συντονισμό των συναρμόδιων φορέων βάσει της αντίληψης ότι οι πολιτικές συμφιλίωσης είναι εγκάρσιες πολιτικές και δεν αφορούν μόνο έναν τομέα πολιτικής.
- Εφαρμογή ίδιων γονικών αδειών ανατροφής στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα

Προτάσεις πολιτικής

**“DON'T CONFUSE
HAVING A CAREER
WITH HAVING A
LIFE.” — HILLARY
RODHAM CLINTON**

Κέντρο Μέριμνας
Οικογένειας και Παιδιού

Εθνικό Κέντρο
Κοινωνικών Ερευνών

Σύνδεσμος για τα
Δικαιώματα της
Γυναίκας

Πανεπιστήμιο της Ισλανδίας
Ινστιτούτο Κοινωνικών
Επιστημών